

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Hónapban: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — III.
Évesben: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piacz-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

A napokban megirtuk, hogy Kassán a polgármester sajtó könyvet létesített a hírlapok számára, hogy a közönség gyorsan és alaposan nyerjen értesítést a városában levő közérdekű dolgokról. Hogy a város közérdekű ügyeinak a nagy nyilvánosság előtt való feltárása mily nagy jelentőségű, azt eddig már több város átlátta. Jó példával jár a tekintetben elől Győr város is. Nálunk természetesen ez egészen másként van. A nyilvánosság elé a város ügyei közül azok kerülnek, amelyek a közgyűlés előtt fordulnak meg és azok, amelyeket egyik-másik szemfüles riporter valahogyan kiszimatolt. Az egyes szerkesztőségek mindennap egész haditervet eszelnek ki, hogy egyik másik nyilvánosság elé való ügyet feltárhassanak. Az újságíró evégből végigházelja az egész városházat. Beszól itt is, ott is. Egyik-másik hivatalnok szívesen veszi, a morózusabb beszánkodik rá. Szóval sem sajtó, sem a közigazgatás nem találja meg az eddig gyakorlat mellett a számadást. A helyi sajtó nagyrésze azon fáradozik, hogy az igazságnak megfelelő tényeket tárjon fel olvasói előtt. Ez érdeke a közigazgatásnak és minden közintézménynek is. A közigazgatásnak és akárhány közszolgálatában álló intézmény azonban úgy fogja fel a sajtó, illetve a nyilvánosság iránti kötelességeit, hogy úgy tünteti fel a dolgot, ha egyszer másszor a sajtónak a kezére járt, hogy ezzel óriási szíveséget tett a sajtónak. A legkisebb városi irnokoska, aki egyszer másszor valami hírt ad az újságíróknak, megköveteli, hogy már tiz lépéssel megüvegeliék, különben jaj a nyilvánosság emberének, az irnok urnál máskor zárt ajtókra talál. — Hogy a dolog így áll, azt minden gondolkodó ember jól tudja. Az említett intézményeknek elsőrendű érdeke, hogy minden dolgukról a közönség tudomásáig vegyen. Nincsenek titkaik; ha volnának, akkor érthetőnek eljárásukat. Mindazokat számbavéve, ajánljuk a kassai polgármesternek eljárását követendő példának, a városnak is, a várme gyének is. A közügynek és önmaguknak használnak vele.

A román politikusok is egészen szalonképesek akarnak lenni. Pártkörűt alapítanak, bel és kütagokkal, gyűlésteremmel, dohányzóval és kártyaszobával. A románok Mikszáth Kálmánja, — ma, sajnos, igazi nevének még nem ismerjük est a férfut — karcolatokat fog írni „a klubból”; a tárokról, amely

ilyéfalvi Pap Györgyöt, Novacu Sándort és Bredicean Korjolánt csoportosítja együvé, s mögöttük Vajda-Vojvod Sándor a hivatászerű kibic szerepét tölti be. Választások idején lesz nekik is egy szentélyük, ahol a nemzetiségi kerületeket fogják osztogatni, s amelyet ezerszám fognak ostromolni a politikai érvényesülésre váró román ügyvédek, eseperek és szerkesztők. A képviselők a tárgyalóban barátsággal ültetik angol fautulekbe a vidéki notabilitásokat: Luociu főtisztelendő urat, Velics Mihályt és másokat.

A lapok politikai rovatában pedig meghonosodik az új alcím: „A románok klubjában ma este nagy élénkség uralkodott, Bár a képviselők egy része a vakációt felhasználva, a szélrózsa minden irányába hazaszéledt, az itt maradtak a kütagokkal együtt hangosan vitatták a miniszterelnök mai beszédét.”

Hát ez igen szép dolog lesz. Csak az a kérdés, a román képviselőket egyszerűen a pártkörök tetszetős léhasága csábítja-e a klubalapításra, vagy vannak-e más, komolyabb céljaik?

Ráfogások

Írta: **Bakonyi Samu.**

Sehogysé tud megnyugodni a dolgok mai rendjében az az érdeme szerint tisztelt vegyes társaság, amelynek alkalmi egyesülése a függetlenségi párt mostani politikája ellen napról-napra féktelenebb indulattal fenekedik. Sokszor megirtuk már, de mindig igaz marad, hogy komoly, öntudatos, erős ellenzék alakulását nemcsak kifogásolni nem szabad, hanem épen ellenkezőleg, a parlamenti ellenőrzés szükségénél fogva és a többség munkájának nagyobb sikere érdekében is szívesen látnók. De hogy ilyen ellenzék alakulhasson, ahhoz mindenekelőtt tiszta és világos ellenzéki program kell, az alakulás konkrét céljainak őszinte feltárása s a meggyőződés azonosságából fakadó összefoglaló eszme.

Ezt az eszmét hiába keressük abban a sippal dobbal zajongó éktelen zsvivajban, amelylyel a mi „hazaárulásunkat” minden reggel, délben, este világgá kürtölik. A nemzet jól ösmeri a hazaárulókat. Tudja, hogy kik folytatgatták alkotmányát s az új szabadsághősök közül nem csak egyet látott a császári zsoldosok seregében, olyano-

kat, akik most a legvadabbul kurjongatnak. Ezek természetesen soha, míg a világ világ lesz, ki nem fognak az az elviselhetetlen gondolatokkal békülni, hogy a hatalom örökre kikiklott kezeik közül és a reájuk szorult önkényuralom jóvoltából a bitorolt köz hatalom eszközeivel soha, de soha többé nem garázdálkodhatnak Magyarországon anyagi és erkölcsi javaiban. Ezeket az immár éhkoppra kárhoztatott falánk teremtésekét meg udjuk érteni. Nincs is hozzájuk egyetlen szavunk. Azokat ajánljuk, akiknek jóhiszemű rajongását ezek a boszútól lihegő kárvalottak a magok tisztátalan céljaira akarják kizsákmányolni.

Azért kérjük mindazokat, akik csupán hazafias érzéseiktől vezetettvén magukat, a higgadt megfontolás mértékét olykor mégis elveszítik, vessenek számot lelkiismeretükkel s jöjjenek tisztába önmagukkal. Állapítsák meg, mi célt akarnak maguk elérni, ne akaszkodjanak azok vontató-kötelére, akiknek semmi más céljuk nincs, mint a felforgatás. A különös kinok közt vajudó új ellenzék hazafias elemeinek meg kell mondaniok, hogy mit akarnak ez időszert elérni. Ez a legkevesebb, amit elvárhat tőlük a nemzet, amelyet vezetőitől el akarnak tántorítani. Nekik más vezérek után fáj a szivük. Mondják meg hát, kik legyenek és kik lehetnek azok az új vezérek, akikben a nemzet jobban megbizhatik. És ha ezt meg tudják mondani, mutassák meg azt az új és helyesebb utat is, amelyen ők kívánnak haladni. Ez a becsületes ellenzéki politika legelső kötelessége. Az olyan ellenzéki alakulásnak, amely törekvéseinek más célját nem tudja, mint „sans phrase” az alkotmányos kormány megbuktatása, még pedig minden áron és mindenféle szövetkezés segédelmével, vagy — ami talán tisztességesebb, de nem kevésbbé kárhoztatos — mindenféle bujtogatásnak beugorva, — az ilyen ellenzéki politikának nincs erkölcsi alapja, nincs parlamenti jogosultsága és nem lehetnek becsületes sikerei. És ha a lelkiismeretlen agitáció legdurvább eszközeivel bármi eredményt mégis el tudna érni, a mai viszonyok között az sem a nemzeti politikának, hanem kizárólag az alkotmányellenes reakciónak a sikere volna, amelynek legkedvesebb

Uzletemet

Egyház-tér 3. szám alá helyeztem át, s az összes árukat mélyen leszállított áron 627-x-37. árusítom ki. **Borsos Kata.**

kinostár javára és az adózók terheére érvényesítik: ezeknél fogva kötelességet vélteljesíteni a Debreceni Kereskedő Társulat, a midőn felemeli szavát a tekintetes Pénzügyigazgatóság előtt azon célból, hogy tagjainak sem az általános gazdasági helyzet, sem az egyén szerinti teher viselési képesség által a legtávolabbról sem megindokolható súlyos megadóztatásnak elejét vegve.

Tekintetes Pénzügyigazgatóság! Mind azon körülményekre amelyek az iparnak a kereskedelemnek, egyzóval a jövedelmező foglalkozásoknak általános fellendülését előidézni alkalmasak; ezuttal feleslegesnek tartjuk rámutatni, megelégszünk egy néhány olyan fontos körülménynek megjelölésével, amelyek a legközelebbi multban hiányozván nemcsak, hogy az említett foglalkozási ágaknak gyarapodását nem, hanem inkább hanyatlását előidézték.

E körülményeknek legelsőjeként a mezőgazdasági viszonyokra hivatkozunk. Debrecen sz. kir. városnak és Hajdúvármegyének egész területén az őstermelés: földmivelés és állattenyésztés az a főfoglalkozás, melynek jövedelmétől függ a lakosság zömének bevétele; azt hisszük, nem volt az Országban egyetlen olyan vármegyéje sem, melynek őstermelését az 1904 és 1905. évi rendkívüli mostoha mezőgazdasági viszonyok ennyira súlytották volna, mint épen Debrecen város és Hajdúvármegyének lakosságát. Az időjárás viszonyok miatt a mag és takarmány termés jóformán teljesen megsemmisült, a magtermésből eladásra épen semmi, vagy csak nagyon szűkösen került és a mi úgy befolyt a gazda zsebébe; azt a bevételt a gazda nem az ipart és kereskedelmet felleadó beruházásokra, hanem gazdasága egyéb veszteségeinek helyreállítására fordította; a takarmányhiány miatt eladása került temérdek jószágért a gazda kezéhez befolyt pénz megmaradt a gazda zsebében, vagy a takarékpénztárba vándorolt, hogy az inséges tél elmúltával a jószágállomány helyreállítható legyen.

A rendkívüli mostoha mezőgazdasági viszonyok valósággal leverték, tehát az ipar és kereskedelemnek élénkségét.

És minthogy a közgazdaságban jut érvényre legtöbbször az a közmondás, mely szerint „a baj nem jár egyedül”, elmondhatjuk, hogy a mezőgazdasági szomorú helyzetén felül valóságos csapásként nehezedett iparra, kereskedelemre az ál-

talános politikai helyzet. — A másfél évig tartott költségvetés nélküli állapot az állam pénzügyi konsolidációját is nagy mértékben megrázkódtatta, a hitel, — járadék papírok estek a pénzügyi intézetek roppant tartózkodást tanusítottak, zálogleveleinknek rosszhiszemű politika által forszírozott visszaözlése te merdek oly készpénzt tartott lekötve, mely rendes körülmények között az ipar- és kereskedelem hiteligenyének kielégítésére szolgál, a jelzett idő alatt a hitel megkopik, korlátoztatott és ez ily módon szűkre szabott hitelre ólomsúlyként nehezedett a kamatláb emelkedés állandósulása. És míg egyrészt eme körülmények miatt az elhelyezkedése, tehát gyümölcsösztetésre alkalmas tőke a beruházási, tehát a forgalom emelése feladatának teljesítése helyett megállt és megelégedett a takarékpénztárak által nyújtott betéti kamainak alamizsnájával, addig másrészt jóformán szűntelt minden vállalkozás, mely forgalmat, pezsgő életet, az általános vagyoni helyzetnek csak némi javulását is előidézhette volna.

A szinte elijesztővé fajult szocialista népmozgalmak pedig épen betetőzték az említett körülmények által előidézett rendkívüli súlyos helyzetet. A mikor a külföldben is minimumra csökkent ipari és kereskedelmi vállalati munkáknak lebonyolítását ma egyik, holnap másik, azután harmadik szakmabeli munkás csoportoknak munkabeszűntetése akadályozza, — a mikor sztrájk, ciztrájkot érve nemhogy a jogos vállalati nyereség, de sőt maga a forgó tőke is veszélyeztetve van, a mikor a munka késői befejezése miatt előálló kártérítési kötelezettség előre kimeríti a vállalati hasznot, s megfosztja az iparost, a kereskedőt szellemi munkájának és anyagi tőkájének polgári hasznától, amikor az ezuttal elsorolt körülmények az általános szegénységet annyira fokozták, hogy a készpénzen vásárlóknak száma lehetőleg megfogyott, a hitelbe vásárlóké ellenben ijeszítően megszapordodott; amikor a bankszerű és a magán hitel lett egyszóval megelhetetlenek feltételével: akkor tekintetes Pénzügyigazgatóság nem vagyonszedésről nem a jövedelmek emelkedéséről, hanem azoknak mindenütt és általános esökkenéséről és visszafeloldásáról van szó.

Es most bátrak vagyunk kődeznit, hogy vajjon jozos-e a kincstárnak azon szándéka, mely ebből az elemnyedt helyzetből — mint az adó emelési javaslatok mutatják — még

hasznot kíván magának? Felelet: semmi esetre sem! Es ennek dacára sok hely 50 százalékos, nem ritkán 100 százalékos, sőt van eset, amelyben 200 százalékos adóemelés javasoltatik — a hozzánk érkezett panaszok szerint holott nincs egyenesen olyan jövedelmező foglalkozás sem, amelynek forgalma az előző cikluséhoz képest egyáltalán emelkedést mutatna.

Azt belátjuk, hogy az államnak folyton fokozódó kiadásai mind több és több bevételt igényelnek. Ezt a bevételi többletet azonban előli a kincstár új adóalanyoknak keletkezésével, nevezetesen évenként adó alá kerülő addig adómentességet élvezett temérdek épületnek, jövedelmező ipari vállalatoknak és az egészen újonnan adózóként felvett III. adosztályú és más adóköteleseknek megadóztatása által. Helyeseljük azt is, a midőn olyan már meglévő és megadóztatott jövedelmező foglalkozások adója emeltetik, amelyeknek forgalma a legutóbbi évben emelkedést mutatnak, de nincs semmi értelme, mert semmivel sem indokolható a forgalom emelkedése tehát a jövedelem fokozódása hiányában való adóemelésnek.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter ur 52551—1906 sz. a kiadott körrendeletével megszabta az adókövető bizottságok előadónak működési irányát. És a midőn az adójavaslatoknak betekintéséből szerzett tapasztalatok után a fentieket a tekintetes pénzügyigazgatóság nagybecsű figyelmébe ajánlani szükségesnek tartottuk, egyben tisztelettel kérjük, hogy a már legközelebb megkezdődő adótárgyalásokhoz a bizottsági előadó urakat úgy a fenti pénzügyminiszteri körrendeletnek szem előtt tartására, mint a fenti tényeknek megszívlelésére utasítani méltóztatassék.

Kelt a Debreceni Kereskedő Társulat tagjainak 1906 augusztus 9-én tartott értekezletéből.

fenyéi Zádor Lajos Dr. Varga Lajos
elnök. ügyész.

Az ipar és iparpártolás.

Az utolsó években meglehetősen szaporodtak azok a tényezők, melyek a magyar ipar fejlesztését tüzték ki feladatukul. Az utóéres munkáján túl vagyunk. Ma már a legendák közé tartozik az a sziszifuszi munka, melyet azok teljesítettek, akik a magyar társadalmat, a magyar ipari törekvések jogosultsága felől akarták tájékoztatni.

A hatvanas és hetvenes évek alatt folyt le az a nagy munka. Szóval, tollal és tettel. Azután jobbra fordultak a viszonyok. A hangulat is javult és a későbbi nagyobb kiállítások már diadalt is jelentettek a magyar iparnak. A köztudat már meg volt nyerve az industrializmus eszméjének, de a kormányzat kénytelen volt még jődeig a plátói szerelemmel beérni s a cselekvésre csak lassan lassan tudta az anyagi eszközöket kioskarni. Ezek az anyagi eszközök — tekintve a magyar ipar igen jelentékeny étvágyát — ugyan még ma is szegényesek. Ezzel a lassu tempóval bajos is lesz az évszázadok mulasztásait pótolni. De legalább biztonságban látjuk és tudjuk a törekvéseinket.

Szük, de jól ápolat mederben folyik tovább az a mozgalom, melytől az ország közeposztályának megerősödését, a nemzeti létbiztosításainak megteremtését várjuk. Sokan vannak, akik e mozgalomban való részvételből kikérik a maguk részét.

A cél minden tényezőre nézve egy: a magyar ipar felvirágoztatására, az iparosok érdekeinek képviselése és az iparosok jólétének lehető biztosítása. Az eszközök különbözők. Gyöngébbek és hathatósabbak. Természetes, hogy a fölfogás is különböző.

A fölfogás és meggyőződéséből az ügynek csak haszna lehet.

Az az egy bizonyos, hogy a hányfelé doldozunk, mindnyájuknak össze kell fogni, ha ezt az ipar közérdeke így kívánja. A fölfogások különbözősége ne válaszon el bennünket sem a személyes érintkezésben, sem az együttműködésben. Hiszen minden jó dologban a munkafelosztás is fontos. És fon-

— Ön az?

— Szolgálatára, őrnagy ur.

— Hogy meri ön ide tolnakodni?

— Pardon, őrnagy ur, a legnagyobb magánjogi tévedésben méltóztatik lenni. Ön ennek a malomnak telekkönyvi tulajdonosa vagyok ennél fogva tolnakodásról, mint olyanról...

Az őrnagy közbevágott:

— Engem nem lehet becsapni. Ön Márta után jött ide.

— Hitványság lenne, ha ezt tagadnám.

— Nohát hiába jött. Pakolhat és mehet haza.

— Arra mindig ráérek — mondotta az ügyvéd impertinens nyugalommal.

Az őrnagy kiabálni kezdett:

— Dehát mit akar? Arról szó sinek, hogy az én házam küszöbét átlépje.

— Nem is fogok kísérletet tenni.

— Mártával nem fog beszélni.

— Beérem, ha néha láthatom.

— Nem fogja látni, — ordított az őrnagy.

— Ugy megelégszem azzal, hogy a közelében lehetek.

Az őrnagy ököllel fenyegetődzött:

— Megtiltom, hogy a közelében legyen!

Az ügyvéd keresztbe fonta mellén a két karját.

— Boosánatot kérek, szubjektív érdekeim fölött még a büntetőtörvénykönyv sem rendelkezik.

Az őrnagy gunyra fordította a dolgot.

— Ugy látszik, tisztelt uraschkám, ön ostromot akar intézni a lovagvár ellen, s azt hiszi, hogy egy rohammal... Mi?

— Erről szó sinek, őrnagy ur. Rohamra nem gondolok, legfőlebb kiéheztetésre...

— Micsoda?

— Igenis, kérem. Mária kisasszony most huszonkét és fél éves. Ennél fogva más fél év múlva nagykoru lesz. Mint ilyen szabadon rendelkezik kezével, szívével. Mint hogy ezeket nekem ígérte, én nyugodtan, esetleg nyugtalanul megvárom a terminust és aztán...

— És aztán?

— Nőül veszem Mária kisasszonyt, s kiperlem anyai örökségét az utolsó fillérig, hogy a perkoltségekről, kamatokról ne is beszéljek.

Az őrnagy tombolni kezdett dühében.

— Ez alávalóság, aljasság... Nem is értem, hogy tudtam ilyen emberrel szóba állani...

Mikor három hónap múlva Angeol Dénés őrnagy aláírta a házassági szerződést, melynek értelmében a teljes anyai örökséget kiadandó volt, keserű mosoly játszadozott ajka körül. Így szólt leendő vejéhez:

— Hát tudja, sok mindent hallottam, olvastam, de hogy valaki beburakodjék egy lovagvárba és gyalázatosan kifossza a lovagvár urát, — nohát ilyesmi a középkorban sem fordult elő...

Az ügyvéd vállat vont.

— Hja, mondotta, a középkor óta sok minden megváltozott, kedves apósom...

tos, hogy ki-kí a saját hatáskörében, a saját közönségével szemben tudja érvényesíteni egy egy akcióinak a messzehatását és megvalósítását.

Ezért az ipar összes fontos társadalmi és sajtóbeli közegei attól a hittől legyenek átszellemülve, hogy mi mindnyájan összetartozunk, mint egy nagy lendítő keréknek különböző küllői. És amit a hátunkon hordunk, az a magyar nemzeti lét gépezetének hajlósója, — a magyar ipar.

Egyelőre teljesen elegendő, ha ezt a hitet elfogadjuk, terjesztjük és érvényesítését lelkünkben érezzük, szükségeségéért pedig sorompóba szállunk, Ehhez nem kell egyéb, mint a kölcsönös bizalom, tisztelet és szeretet.

Hogy az egy célt szolgáló erők összehatásának praktikus érvényesítésére találunk-e megfelelő formát, ez mellékes, ez a jövőnek legyen fenntartva. Egyelőre nem szükséges, hogy formákhoz kössük magunkat. A fő dolog a lényeg, mely abból áll, hogy találjuk meg mindazt, a mi bennünket a köznek szentelt munkákban egyesít és kerüljük mindazt, a mi bennünket e misszióknak szétválaszthatna.

H I R E K.

Eötvös Károly az újságírókról.

Most, hogy divatba jött a sajtó és az újságírás nagyképi lakritizálása, nem érdektelen ez a jellemzés, amelyet a magyar irodalom kiemelkedő szelleme: Eötvös Károly írt az újságírókról. Találó sorok ezek, amelyeket bizonyára szívesen olvas az elfogulatlan közönség, mert az újságírók kedves bohémsergének hű méltatását ismeri meg benne:

— Nézzétek a hírlapíró ifjút. Vagyona nincs. Ha volt: barátai, bajtársai, pályasorsai között osztja el, vagy a szegényeknek adja, vagy az ország közéljaira adozza. Nem tékozlási szenvedély sodorja magával, hanem részvét, nemes buzgóság, érző szívnek szent könnyelműsége.

Vagyona tehát nincs. De munkája nagy, fontos és sietős. S végzi a munkát vidáman, jó kedvvel, derék versanynek keserűség és kapzsiság nélkül való érzetével. Végzi nappal, végzi éjjel a többnyire éjjel és szakadatlanul. Nappal a pihenője, jámpafény a világa, csillagos éj a szórakozása.

Vagyonszerzéshez, tőkegyűjtéshez, henyéurasághoz nincs reménye. Még vágy sem támadhat, mert ehhez nincs lelkének pihenője. Olvas, társalog, utaz, fut, ismerkedik, nagy férfiakkol eszmét cserél: mindezt azért, hogy országának közönségét fölvilágosítsa, a ki késül ma, s ami következik holnap és holnapután.

Tudásába lelkét önti. Buzdít, dicsőít, paskol, agyonbírál. Ötleket gyűjt az utca porából, az emberek fecse, részéből s a közélet érthetetlen zajából. Meglesik, amint az észmék, vágyak, törekvések, áldalmak, szenvedések kibujnak a társalgalomból, mint a fűszál a földből. Kiséri nővéreiket, látja föl-sarjadásukat, észreveszi eltorzulásukat s amit lát, hall, ez mindennap, azt egy millió emberrel közli mindennap.

Minden nagy embert ismer, de azért nagy embert nem ismer, mert nagy ember ritka, nincs hozzá szorosója minden kornak. Látja, hogy a nagy embert ő teszi nagygyá vagy ő hagyja meg kicsinynek. Látja, hogy a nagy ember lenézni őt, pedig hízta meg neki s futkos utána. Ő nem nézi le a nagy embert, de nem is hízta meg neki. Minden kiról tudja: mit ér; mennyit nyom, mekkora igaz erő áll rendelkezésére. Még se büszke, csak önértetes.

Ellenszenve könnyű fonál; rögtön szakad. Rokonszenve nemes acél: se nem törrik, se nem szakad, se rozda nem eszi. S ha a dulakodó érdekek és szenvedélyek forgó szelében egyszer felismeri az igazsá-

got, ahhoz hű marad... A művelt világnek legértelmesebb és legigazságosabb társasága a hírlapírók társasága. Tudást félzségsége, államférfiut hiúsága, más közembert vagyoni érdeke fonák utra terel; a hírlapírók ezek a gyengések nem ejtik bódulásba.

Azt mondják, vannak a hírlapírók között gyenge jellemek, ingadozó lelkek, tág lelkiismeretűek. Hát a királyok, miniszterek, milliomosok, egyházfjedelmek közt ninesenek? Ezeket dicsőítik, a hírlapírókat szőlják. Igaz, de azért nem ez az igazság!

Kristóffy bujdosása.

A magyar alkotmány letört kozákja, Kristóffy József belügyminiszter ur, mikor nyár elején az első izzadságcsöpp jelentkezett a homlokán, kapott az alkalmon és Budapestről, összes szegényeinek és bukásának gőcpontjából elmenekült nyaralni — Leányfalura. Volt annyi bór az arcán, hogy nem a villatelepen ütött sátor. Elhúzódtott messzi a központtól s egy kis udvarházat bérelt ki nyaralási és üdülési célokra.

Igy élt heteken keresztül elfeledve, elhagyva, mint mesebeli elődje, a derék elvarázsolt házaló. Ki sem mozdult házából, kifeszítette az összes függönyöket s az elszórt szobában morzsolta le napjait.

Nem is vett senki tudomást a derék jogpecér jelenlétéről, a becsületes emberek úgy elkerülték házát, mint a bonctani intézetet. A becsületes emberek elkerülték Kristóffy házát, de régi barátai, a darabontlegények nem tartották lealázónak néhanapján megráznai a Kristóffy-ház zord csengőjét. Ilyenkor heves jelenetek játszódtak le az egyszerű ház udvarán, a legények pénzt követelgettek és régi, elkopott szolgálatokra hivaikoztak.

A bukott telügyminiszter hosszú ideig nem tudott védekezni ellenük, de végre rájött egy megoldásra. Elolvasta Robinson Crusoe történetét és ennek alapján reggelenként csócsakon elmenekült az emberek előle és késő éjszakáig haza sem jött. Még most is ugy él. Nem visz magával egyebet egy gyorsforralónál és néhány darabka nyers husnál és kihajózik a széles vizen messzire, amerre ember se jár...

Országos társas-kör.

— A haladópart alaro alatt. —

A haladópart újjászervezése folyik most nagy apparátussal. „Országos társas kör” cím alatt mint szociális társadalmi egyesületet alakítják át az egész országra kiterjedő hálózzattal a haladó partot.

Pénz van. Budapesten nagy helyiséget bérelnek ki és különösen a hírszolgálatra rendezkednek be elsőrangú gondosággal. Sajtóirodája már most is rendszeresen szerveve van, úgy, hogy a volt haladópart vidéki híveit a budapesti azon eseményekről, amelyek a haladópart politikáját érintik, asonnal értesíti.

Ezen politika szerint küldöttek szót tudósításokat a helyzettel összefüggő eseményekről és minden olyanról, ami a kormányra nézve kellemetlen, mint például a Jekelfalussy ügyről. Erről egy napon ugyanazon szöveggel több mint száz táviratot küldöttek el a vidéki híveknek.

Az új kör véglegesen és nyilvánosan szeptemberben fog megalakulni.

— Nemzetközi kiállítás. Ez év szeptember 22 én fog megnyílni Brüsszelben a második nemzetközi, kereskedelmi, a régészeti és művészeti kiállítás a műcsarnokban. A kiállítás védnökei a flandriai grófnő és a legkiválóbb férfiak lesznek. A kiállítás iránt érdeklődők szívesen ad felvilágosítást a

kiállítás titkársága: Bruxelles 86, Rue des Foulons. A kiállítás október 14-éig tart.

— Romlott kenyér a piacon.

A rendőrségen ma feljelentést tett Lakatos Sándor és Tóth Bálintné, hogy a piacon Kovács Jánosnéól romlott egészségre ártalmas kenyeret vásároltak. — Igazán itt volna már az ideje, ha a rendőrség kérelmetlen szigorral lépne fel az élelmicikkek hamisítói és a mérgekeverők ellen, akiket lehetetlenne kellene tenni, mert mégis csak szörnyűség, hogy az ilyen feljelentések mindennaposak.

— Wolafka hagyatéka.

A debreceni róm. kath. hívek megboldogult lelki pásztora, dr. Wolafka Nándor hagyatékát hónapok óta rendezik. A pár ezer korona vagyonnal szemben azonban több százezer korona a hiány és az adósság. A nagyváradi káptalan csak nem százezer korona erejéig biztosítási végrehajtást vezetett a hagyatékra. Sok a magánadósság is, de van egyéb hiány is, amelynek nagyságát határozottan még nem is tudták megállapítani. Mondják, hogy az egyes alapoknál is nagy a hiány, sőt némelyekre vonatkozólag még az iratok is hiányzanak. Hir szerint a Wolafka adósságait úgy akarják rendezni, hogy a kisprépostság és a plébánia jövedelmét fordítják célra és addig nem nevezik ki utódját. Ha mégis betöltenék Wolafka helyét, akkor utódjának el kell vállalni az összes adósságok rendezését. Hogy milyen siralmas volt a helyzet Wolafka halála után, mutatja az is, hogy például a róm. kath. tanítók fizetését a csütörtöki felolvasó esték jövedelméből fedezték. A plébánia adminisztrátora, Molnár K. Dezső, a Theresianum igazgatója azon fáradozik, hogy boldogult ügyeit végleg rendezze, a mi nem csekély feladat. Ez a helyzet, a melybe jutott a debreceni katolikus egyház, azt bizonyítja, hogy szűkségük van a katolikusoknak is az önkormányzatra, mert csakis az ellenőrzés hiánya volt az oka, hogy a könnyelműségig jössivű és adakozó Wolafka óriási jövedelme dacára is oly sok adósságot hagyott hátra.

— Nyomorba jutott rendőrcsalád. A nehéz szolgálat élete virágjában tönkretette Harsányi Antal rendőrt. A szegény ember meghalt, özvegye és 7 apró gyermeke árván maradt. A város nyugdíjszabályzata értelmében a szerencsétlen asszonyt nem illeti meg a nyugdíj és így a nagy családot az éhínség fenyegeti. A gyermekek közül a legidősebb 9 éves. Az anya még dolgozni sem mehet tőlük. A jószívű emberbarátok figyelmét felhívjuk a nyomorgó családra. Az adományokat Mihályi István rendőrfelügyelő kezéhez kell juttatni. Az első adományt (4 kor.) Magoss György tiszti főügyész adta. A jólelkű emberek figyelmét felhívjuk a szerencsétlen családra. Bizunk abban is, hogy a közgyűlés méltányolni fogja a szerencsétlen asszony kérvényét és kegydíjat fog szavazni neki.

— Tátrafüredről. A fürdőigazgatóság legutóbbi értesítése szerint Tátrafüreden időznek Debrecenből Harangi György vendéglős és Aufrecht Alajos malomtulajdonos.

— Ma és naponta

a hirneves kis-várdai zenekar Csillag Herman és Csiki Tóni vezetése alatt a Magyar király kávéházban zene-estélyt tartanak. Pontos ki-
szolgálás. Kifűnő kávéházi italok. Számos látogatást kér **EROS JAKAB** kávé-
415-2-2.

— **Érdekes esküvő.** A debreceni műgépjavitó műhely főnökének, Podolszky Béla felügyelőnek egyik leánya már Amerikába ment férjhez Nánásy Lajos ref. lelkészhez. Most másik leánya, Margit is Amerikába megy férjhez Csipke István ref. lelkészhez. Az eljegyzést már régebben megtartották Debrecenben, az esküvőt pedig Amerikában fogják megtartani. A bájos menyaszony nővérével, Nánásynéval kel utra és a partraszállás után nyomban megtartják az esküvőt. A művészi hajlamu Podolszky Margit tiszteletére az Egyetértés dal és zenegyuleten alkalomból szerenádöt adott. Az Amerikába távozó Podolszky Margit esküvője e hó végén lesz New-Yorkban.

— **Hirtelen halál.** A rendőrségen ma jelentést tettek a zenede épületében lakók, hogy az udvaron Suba István 26 éves félkegyelmű legényt holtan találták az udvaron. Az orvosi vizsgálat nem tudta megállapítani a halál okát, miért is ma délután 4 órakor a kórházban, ahova ifju Orosz László, rendőrfogalmazó szállította, felboncolták a holttestét. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen megfuladt. A torkán támadt daganat és miután orvosi segélyben nem részesült, a daganat megfojtotta. A házbellek állítása szerint már tegnap is fulladozott. Mondják, hogy a szerencsétlen félkegyelmű legény, aki az iparosok sátrait hordozta, jómódu debreceni családból származott, de az örökségét elúttotta a kezéről. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Kardos Samu folyóirata.** A múlt év óta dr. Kardos Samu ügyvéd „Régi okiratok és levelek tára” címen havonként megjelenő folyóiratot ad ki, amelynek első számát a városi tanács ingyen nyomatta. A tanács akkor végzésében hangsúlyozta, hogy Kardos további támogatásra nem számíthat. Most azonban ennek dacára újból segélyt kért, még pedig állandó évi segélyt. A városi tanács a kérvény felett úgy döntött, hogy kiadja véleményezés végett a jog és pénzügyi bizottságnak. Mért nem fordul Kardos Samu az akadémiához? Ott több érzékük van az embereknek a régi okiratok iránt, mint a tanácsnak.

— **Aki sáskát vesz.** A mezőrendőrkapitánysághoz megkeresést intézett egyik ismert budapesti cég, hogy van-e 100 métermázsas sáska eladó. A sáskákat ipari célokra akarná felhasználni.

— **Családi dráma a fináncok miatt.** Bialában Mayer Jetti özvegyasszonyt dohánycsempészségen érték s ezért 12.290 korona pénzbírságra s két esztendei fogházra ítélték. A mikor a csendőrök közt haladó asszonyt Berta nevű tizenhat éves leánya meglátta, bánatában agyonlőtte magát, a szerencsétlen anya pedig leánya holttestével mellett megtévelyodött. Az eset roppant kínos feltűnést keltett az egész vidéken s nagy az elkeseredés a lakosság körében a fináncok e megmagyarázhatatlan eljárása miatt.

— **Az ártatlanság halottja.** Ifju Csepel György és társainak bűnpöze fekszik a kecskeméti ügyészség előtt. Lopások, orgazdaság, rablás és testi éreztetések egész légója terheli ezeket lelkét. Ez ügyben főladásra Péterai Pál izsáki lakost is befogták és a fölmerült gyanúkok a kecskeméti ügyészség fogházába kísérték be. A szerencsétlen em-

ber, aki teljesen ártatlannak mondotta magát, nem bírván elviselni a szégyent, hirtőne ajtajára fölakasztotta magát, a hol holtan találták meg a fogház őrei. Ez történt 6—7 héttel ezelőtt. Most a kecskeméti ügyészség ellene elejtette a vádat, mert bűnössége mellett komoly bizonyíték nem merült föl. A szerencsétlen fiatalember nagyszámu családot hagyott hátra.

— **György urfi mulat.** Péter királynak, Szerbia nagyurának születése napja volt s azon mindenki megjelent, akinek ott kellett lennie, csak éppen György herceg, a trónörökös nem. Ő jobb mulatságot keresett magának. Nem unatkozott a diplomaták és egyéb nagyképűek társaságában, hanem mulatott az összeesküvőkkel. Ez több tekintetben kellemetlen volt szegény Péter királynak. Először megharagudhattak rá az angolok, akik roppant szigoruan veszik az összeesküvőket. S mihelyt a legesekelebb mértékben érintkezésbe kerülnek ezek az összeesküvő urak az udvarral: az angolok azonnal visszazippantják követüket Belgrádból. És ez fáj Péternek, mert gyerekkorában sirt, ha nem ebédelhetett angol követekkel. Másodszor megharagudott ő maga. Mert ő tudja: mit jelent az összeesküvőkkel való barátkozás. És ha az ő fia barátkozik az összeesküvőkkel, akkor ez ugyan kinek az érdekében történhetik? Péter érdekében már nem. Ő ül a nyeregben, amely báronyból való. De György urfi nem ül benne még. És hátha ülni akar? És előbb akar ülni, mint az ideje elkövetkeznie? Szerbiában minden megtörténhetik. S ezért kényelmetlen Péternek, ha György urfi az összeesküvőkkel szórakozik.

— **Elvi jelölésű határozatok.** A kereskedelemügyi miniszter legutóbb a következő elvi határozatokat hozta két, hozzá benyújtott felelkezés kapcsán: 1. A kávéháztulajdonosnak jogában állván kávéházi vendégei számára fagyaltot készíteni és kiszolgálni, ebből kifolyólag ahhoz is joga van, hogy megrendelőknek fagyaltot kávéházon kívül kiszolgáltathason. 2. Engedélyekhez kötött iparoknál üzletvezető alkalmazásának csak abban az esetben nincs helye, ha az üzletvezető az iparos személyes képesítésének és megbízhatóságának hiányát volna hivatva pótolni.

— **Elbitangolt lovak.** A mezőrendőrkapitányságot értesítette a keregi rendőrség, hogy onnan 4 ló és 1 csikó, Hajduszentmátyól pedig 3 ló került bitangászba.

— **Megszökött a bilincseivel.** A derecskei csendőrök többszörös betörésért és utonállásért letartóztatják Gudási Miklós baculi cigányt. Az országúton kísérték, mikor a cigány hirtelen az árokba ugrott és a közeli kukoricásban eltűnt. A meglepett csendőrök utána kiáltottak, sőt lőttek is, de alkalmasint nem találták el az esti szürkületben. Felkutatták az egész környéket, de a cigányt nem találták. A legérdekesebb, hogy a bilincseit is magával vitte a vakmerő ember. Ország-szerre körözik.

— **Az öngyilkos honvéd temetése.** Lakatos Márton öngyilkosá lett honvéd ujonc holttestét ma délelőtt boncolták fel a kórházban. Az öngyilkosságról értesítették hozzátartozóit is, akik a délutáni temetésen meg is jelentek.

— **Lopás.** Sarkadi József Miklós-utca 35. sz. a. lakó kocsi érzékenyen meglöpték Tagyi János szolga legény. Mikor a kocsi nem volt otthon, feltörte a ladáját és onnan 12 korona megtakarított készpénzt, sötét kőves arany gyűrűjét, fekete ruháját és csizmáját ellopta. A tolvajt a rendőrség nyomozza.

— **Kofák harca.** Nagy botrányt rendezett ma a piacon két kofa, Nagy Sándorné és Szűcs Jánosné. Előbb csak szóval, majd később kézzel és bottal támadtak egymásra. A rendőr választotta szét őket és feljelentette.

— **A pusztuló indiánus faj.** A kultúra, amely az angolok fönhatósága alatt vonult be az indusok közé és máig majdnem a tízedére apasztotta ennek a szerencsétlen népnek a létszámát, újabb veszedelemmel fenyegeti a még meglevő néhány rézbőrű törzset. Mint ugyan Londonból jelentik, a „Lake Manitoba” nevű görösön tegnap három indiánus törzsfőnök érkezett Londonba, ahol a „Nagy Atya” Edward király elé akarnak járulni és meg akarják kérni, hogy gondoskodjék a vadászterületeik megfelelő védelméről. A British Columbiában élő angolok ugyanis annyira kipusztították már a vadállományt is, hogy ha ez így folytatódik, az indiánusoknak maholnap nem lesz betevő felatjuk télen és a legrettegőbb éhség fenyegeti őket. A Londonba érkezett indiánus-főnökök keresztény neveket viselnek.

— **Két kuplé.** Az egész országban oly gyorsan népszerűvé vált Zerkovitz kuplék, a Kató szívem és Berger Zsiga most már cimbalomra letéve is megjelentek Zipsar és König zeneműkereskedésben. E két bájos dalt eme újabb formájában a cimbalom játékosok nagy örömmel fogadják.

x **Sollingeni acél zsebkések, ollóborotvák, borotváló készülékek és kelekkek Mentze áruházában Kossuth-utca 4 szám alatt a legjobbak.** 361—7.

— **Körözött szélhámós.** A debreceni rendőrség most 30—36 éves, az erdészek és vadászok kékes szürkés ruháját viselő szélhámós után kutat, aki többnyire papokat és tanítókat szokott becsapni. Azzal szokott beállítani kiszemelt áldozatához, hogy a fiát akarja elhelyezni nála. E címen pénzt kér kölcsön és lop, pár nap múlva pedig odébb áll.

x **Papa, Mama, Baba, Mentze Kossuth-utca 4. szám.** 361—25.

TAVIRATOK.

Az általános választói jog.

Budapest, augusztus 10. A politikai helyzet legizgatóbb kérdése az általános választói jog. Azokkal a hírekkel szemben, amelyek legutóbb e törvényjavaslatra vonatkozólag megjelentek, azt jelentik hivatalosan, hogy a választói jog általános lesz, vannak azonban az általánosságnak részletekben lefektetett korlátai is. Így elejtik a vagyoni cenzust és helyette a magyar nemzeti intellektuális cenzust hozzák be. A belügyminiszteriumtól kiszivárgott hírek szerint választó lesz minden huszonnégy évet betöltött magyar állampolgár, aki irni és olvasni tud, másodszor minden önálló kereskedő és mindenki, aki szabályszerű hatósági iparigazolványt tud felmutatni. Ez Kossuth kívánsága. Harmadszor minden katonaviselt ember. Ez Apponyi óhaja. A választás azonban nem községenként, hanem körjegyzőségenként fog történni. Hogy titkos lesz-e vagy nem, arra nézve még nem történt döntés. A javaslat ki fog terjeszkedni a kerületek beosztására; erre vonatkozólag az az utasítás az, hogy elsősorban a magyarság elhelyezésére kell tekintettel lenni. Módosítani fogják ezzel kapcsolatban a kuriai bíróságról szóló törvényt is.

A malommunkások sztrájkja.

Budapest, aug. 10. A kizárt malommunkások nem fogadták el a Szerényi állam-

titkár elnöklése alatt összeült békéltető bizottság előterjesztését s így az érintkezés a munkaadók és a munkások közt teljesen megszakadt. A malmok ma nagy plakátokon hirdették, hogy munkásokat felvesznek, amely felhívásnak lett is eredménye, amennyiben tömegesen jelentkeztek mindenféle munkások, de a malomtulajdonosok válogatás nélkül felvették minden jelentkezőt. A munkaadók bizalmas értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy feikérik a kormányt, hogy a katonaköteles malommunkásokat hívják be és osszák be a malmokba szolgálati telre. S így a vasúti sztrájkhoz hasonló módon szeretnék a malomtulajdonosok a sztrájkot megtöretni.

Szentesített törvények.

Budapest, augusztus 10. A király ma szentesítette az 1906. évi X. és XI. törvényeket. Az első a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátország közötti pénzügyi egyezményről szól, a másik a királyi birak és ügyészeknek az igazságügyminiszteriumban való alkalmazásáról.

Elhunyt újságíró.

Budapest, augusztus 10. Bán Zsigmond újságíró ma a fővárosban elhunyt. Bán kiváló tagja volt a pesti újságírói gárdának s halála általános részvételei keltett. Temetéséről, mely vasárnap délelőtti 10 órákor lesz, az Újságírók Egyesülete fog gondoskodni.

Közgazdaság.

A Magyarországi Pénzügyi Országos Szövetsége szerdán Mándy Lajos miniszteri tanácsos elnöklésével igazgatósági ülést tartott, amelyen a Szövetség tevékenységéről szóló jelentést dr. Hantos Elemér ügyvezető-titkár terjesztette elő. A jelentésből kitűnik, hogy a Szövetség hat vidéki bizottságot alakított a lefolyt félévben, tagjainak száma pedig tetemesen gyarapodott. Tárgyalta az ülés a konverziós törvény reformját, a csekk-törvény tervezetét és a váltóóvás novellaris módosításának kérdését. Mind a három reform tárgyában erőteljes mozgalom megindítását határozták el.

Az árpa cséplése. Köztudomásu dolog, hogy a helytelen cséplési mód mily káros hatással van az arpa minőségére és így értékére is. Darányi földmívelési miniszter ez ckből célszerűnek találta az árpa helyes cséplésére nézve egy utmutatást készíttetni, hogy ennek megismertetése által az érdekelt gazdák még az ez ideai cséplés alkalmával megszerezhesék azokat az ismereteket, melyek különösen külföldi kivitelünk a versenyképességünk érdekében feltétlenül szükségesek. Az utmutatást a miniszter most azzal a felhívással küldte meg a gazdasági szaktudósítókknak, hogy az összes rendelkezésre álló eszközökkel hessanak oda, miszerint a gazdaközönség lehetőleg még az ideai cséplés előtt a szükséges tudnivalókról a lehető legszélesebb körben tájékoztatva legyen.

Kedvezmény a magyar lónak. A földmívelésügyi miniszter közli az ország valamennyi törvényhatóságával s így Debrecenben is, miszerint a kereskedelmi és pénzügyminiszterrel egyetértőleg a vámkezelés szempontjából kedvezményeket állapított meg a Németországba szállítandó magyar lovakra. A földmívelési miniszter rendelkezést, mely a külföldi szállításokra vonatkozó vámkedvezményeket részletesen felsorolja Hajdumegye valamennyi járási főszolgabírójának.

Köbányai sertésüzlet. Augusztus 10. dízott sertésárak: I. Magyar első rendű: 1. Óreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 122—123 fillérig. Fiala nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 119—120 fillérig.

rig. Fiala közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 122—123 fillérig. Fiala könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 126—127 fillérig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm) 122—124 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm) 124—126 fillérig. Sertéslétszám: 1906. augusztus 6-ik napján volt készlet 49982 db. 1906. augusztus 7-ik napján felhajtott — darab. 1906. augusztus 7-ik napján elszállított 260 darab. 1906. augusztus 8-ik napjára maradt készlet 49722 db. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Régény-Gzarnok.

Barátság.

(Franciából.)

(Folyt. és vége.)

Szeme és ajka még a harc hevében is olyan volt, mint a nyílvirág, míg hosszú haja egészen vállára omlott.

A csata után bekövetkező este történt először, hogy a két barát nem találta örömet az együttlétben. Nem is igen beszélgettek s csakhamar el is váltak egymástól s visszavonultak sátraikba.

Másnap — három napos fegyverszünet állott be — napkeletkor elhagyta táborát Euryalus s egy magaslatra ment fel, ahonnan jól láthatta az ellenség táborát.

Lenn egy sebes folyású patak vize kanyargott.

Euryalus látta, amint Camilla a patak vizéhez vezeti lovát.

Hosszu könnyű volt rajta, melyet csak derékban fogott át egy széles öv. Haja szabadon omlott alá s úgy tűnt fel messziről Euryalusnak, mintha egy istennő szállt volna alá.

Amikor Euryalus vissza akart térni, váratlanul Nisussal találta magát szemben, aki épp a heggyre igyekezett feljutni.

Egymásra esett tekintetük, de nem szóltak egy szót sem, szemük villanása elárulta gondolataikat.

Két napon át kerülték egymást.

Eközben így gondolkozott Nisus:

— Hatalomba kerített beállunk a leány. Amíg közelünkben fog tartózkodni, bártortalanok leszünk s meggyengül karunk ereje. De ha foglyul ejtjük, még rosszabb tesz. Meg kell tehát ölnöm, ha meg akarom tartani Euryalus barátságát, amely mindenél többet ér nekem. De a homályban fogom a leányt megölni, hogy arcát ne is láthassam.

Euryalus ezeket gondolta:

— Ha foglyul ejtjük ezt az amazont, vagy engem fog szeretni és akkor boldogtalanná teszem Nisust, vagy Nisust fogja szeretni s akkor én fogom őt meggyölni. Ezt pedig el kell kerülnöm. Nisus ápol, gondozott, mintha gyermeke lettem volna. Sok csatában mentette meg életemet. Meg kell Camillát ölnöm, de arcát nem szabad látnom.

Az este, amikor a fegyverszünet véget ért, így szólt Nisus Euryalus-hoz:

— Barátom három nap hallgattam mert nagy terven törtém a fejem. Kiszeltem, hogy tudok az éj leple alatt az ellenség táborába lopózom, Jöjj velem s meg fogjuk ölni ellenségeink egy részét.

— Testvér, veled megyek! — kiáltott föl Euryalus.

Sötét éjszaka borult a földre s Camilla mélyen aludt sátrában.

Kis pislogó méces fénye esett sisakjára, de arca egészen árnyékban volt.

Vértől piros karddal lépett be Nisus a leány sátorába.

Egy pillanatig hallgatódzott, hallotta a leány egyenletes lélegzését, látta sisakja fényét, azután törét az amazon szívébe döfte.

Euryalus sáppadtan állt a sátor bejárata előtt.

— Elvégeztém! — szólt halkán Nisus. És a két barát könyözve ölelte meg egymást.

Jules Lemaître.

Magyar államvasutak menetrendje.

Érvényes 1906. május hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.)	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	26
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérrel —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérrel —	d. e.	8	18
H.-Böszörmény m. á. vasúttól	d. u.	11	11
R.-Sz. Mihály m. á. vasúttól	d. u.	11	20
felé m. á. vasúttól	d. u.	4	24
vásártérrel —	d. u.	4	47
m. á. vasúttól	este	7	—
vásártérrel —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	35
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik			
Budapest felől (sznmélyvonat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. u.	4	12
Csak M.-Sziget felől — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	18
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	81
vásártérre —	reggel	7	33
mávasúthoz	d. e.	7	40
B.-Sz. Mihály vásártérre —	este	6	22
H.-Böszörmény vásártérre —	este	6	28
felől vásártérre —	d. u.	8	29
mávasúthoz	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítő szer gyöngéledők, vérszegények és lábadozók részére. Elvágygorgéjantó, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: I. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógyszárakhoz pedig 1/2 lit. u. 2 K. 50 III
121—22 1 " 4 " 80 "

Cook és Johnson-féle

amerikai
Patent-tyúk szem-Gyűrű

(törv. védve)

ma az egyetlen szer, mely
borsasztó tyúkszem fáj-
dalmakat — azonnal meg-
szünteti és el is távolítja.
Zsoma a világ legjobb szere
minden szenvedőnek ajánlatik.

1 drb. 20 fillér, 6 drb. 1 korona.

Debrecenben kapható a következő gyógy-
szertárakban: 385-6-5

Balassa Ödön Csapó-utca, — Koczian De-
sas — Homokhegy — Mihálovits Jenő,
Muraközy László, — Szilok Férő, — az
angyalhoz. — Radkóvács Géza, — Dr.
Rothschnek v. k., — Dr. Varga és Bód-
nár G. az aranygyászruhoz, — Kovács L.
a fehérhatyhoz, — és Tóth Béla urak.
ná, — ugyiszint a bir dalom minden gyógy-
szertárában és droguériájában.

21ri garzonlakás.

modern, 2 szoba fürdőszobával Novem-
bere kiadó Dégenfeld tér 10. 417-3-1.

„Jegenye“

gyógyfürdő

Kolozsvár-megyében,

Bánffy-Hunyad és Kolozsvár közt.

Klimatikus (Subalpin) gyógyhely
Morfürdő, —
fürdő, — és 91 Lobbogó fürdők.

Javalva:

Kezdődő tüdőbetegeknek.

ESZTERHÁZI HÓRÁSOKNAK.

ANGOLKÓRÓSOKNAK.

Verszegénység, Hysteria,

Idősgyengeség ellen.

386-5-3.

Előpatak

gyógyfürdő

kiválóan jó eredménnyel használható a vesé-
vese, hólyag és a méh huradás bántalmánál, máj és
lépbajknál, köszvény és csuszál, a füstölő
vannak bármely az idegesség alapján fejlődő betegsé-
güknél. A nagyhirű előpataki gyógyvizet orvosi
javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és
itt feltölthető kisegítő gyógyszerközökkel (meleg
és hideg fürdők, vizgyógyintézet, kezelés, mas-
sage, svédorna diatikus étrend) rendkívül kedvező
eredményt mutat fel. Fürdő-idején május 15-től szept-
ember 15-ig. Vasúti állomás: Kőcsik és Sepsit-
szentgyörgy, honnan allandó olcsó Kőcsikközleke-
dés van. Lakás, ellátás olcsó és kiváló. Az
elő- és utóidejében (május 15-től június 15-ig és
aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy és zenedijpák
főre fizetendő, lakás 1000, az étellátás is sok-
kal olcsóbb. Az előpataki ásványvíz, mely a szén-
savú, szén-savas vizet, között első helyet
foglalt el, mint gyógyeszköz, a legelőször haszná-
latos és leghíresebb ital tisztán vagy borral ve-
gyve, négy kedveltségnek örvend. Itthon a
fürdő-idejénként egy millió palack
forgalomba. Székküldési
kaphat a legtöbb városban és nagyobb kereske-
delemben. 342-4-4

Prospektust kívánatra ingyen
küld az igazgatóság.

Oszt. szabad. bej.

Legújabb találmány!

Mindenki maga gyártja a követ!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak 36 korona

Egy munkás egy formával naponta
1500 követ készít. Pléhaj nem szük-
séges. Ez a forma különösen alkal-
mas szemm kövek gyártására, Bröst-
rák ingyen és bérmentve.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.

Világszerte híres borszékli gyógy-borvíz.

A „főkuti“ gyógy-borvíz a legteljesebb italt, legszén-savasabb üdítő ásványvíz
egy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Zossuth kuti“ gyógy borvíz kitűnő összetételű alkalkus vasas savanyúvíz, gaz-
dag vas és méz tartalmánál fogva igen jó hatással van a verszegénység minden neménél,
továbbá az angol görvély kórknál.

A „Baldissár kuti“ gyógy-borvíz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti víz; de kitűnő
sikerrel használatik a vesé, hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztő
szervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

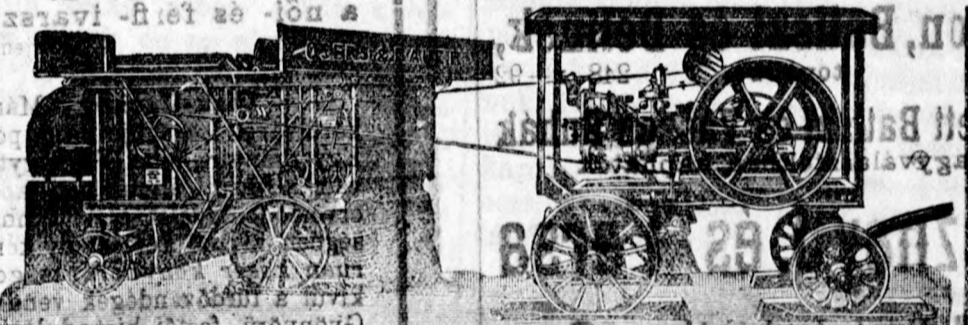
Nagy lithium tartalmu. Eugynajtó határu. Szén-savú. Csira (bacillus) mentes

Borszékli gyógyfürdő.

A ki súlyt helyez arra hogy egészsége, ifjúságfrissesége megmaradjon, az jöjjön Bor-
székre az egészségének, ujjászületésének a forrásához.

Gyógyító tényezők Borszékben. Magas fekvés (900 méter magas) fekszik (e-
nyőserdőben). Tiszta portól mentes levegő. Szén-savban gazdag vasas ivóforrások. Szén-
savval telített hideg lobogó fürdők, kitűnő vasas fürdők, melegített szén-savas kádfürdők,
hideg vízzel gyógyító injezt, masszázs, villamosítás, tej és savókúra, terainkúra. Villámvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmogyó)
Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra Autombil járat.
Kapható Debrecenben: Klein Ignác urnal, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben,
nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.
Utolsó vasút állomás Déda. Posta, távirta és telefon helyben.

OSBRS és BAUER motorgyár Budapest, Podanický-u. 18.

Benzin-automobil

Szívó-gazmotor.

elsőrendű gyártmány kedvező fizetés
feltételek mellett.

szállítás díjtalan
(minden részletek ingyen.)

Több mint ezer gép üzemben.

Szt. Radegund Gyógy-mellett.

gyógyhely és vizgyógyintézet

Főváros vidéken 750-1500 méter magas hegyek és kiterjedt fenyvesek
között, számtalan erdő sétány, kitűnő gyógy- és gyógy-
hely. — Pavillonrendszer. — Tudományos vizgyógyintézet, speciális masszázs

— Fészi zavaroknál, villanyozás, villanyos és szén-savas fürdők, diétakurák.
— Nyenkint 800 m, többnyire magyarok látogatás. Nyári lakások, olcsó
árak. — Gracéll nyáron automobil — omnibusz. — Az orvos magyar.

Prospektust ingyen küld

Dr. Ruprich igazg. főorvos.

APRÓ HIRDETESEK.

Dija 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A DEBRECZENI
 kereskedősségének
 és
 adóhivatalának
 Telefon száma
412.

1 szoba seprű
 16 kr. 10 drb. vételnél
 1.45 befőzéshez cukor, sa-
 lici, hóllyagpapir legol-
 gosóbban Glück Izidor fű-
 szer üzletében Péterfia ut-
 ca. Ugyanott jókarban le-
 vő üres hordók kaphatók.
 374-1-1.

Haszonbérbeadó hálok.
 A szepesen 19 nyilas ta-
 nyaépületekkel ellátott
 földbirtok 1906. október
 1-től kezdve haszonbérbe-
 adó. Értekezhetni Dr Már-
 ton Kálmán Piac utca 44
 szám alatt. 397-x-1.

Séta kertben
 butorozott szoba kiadó.
 Cím a kiadó hivatalban.

Egy jó családból
 való 4 középosztályt vég-
 zett fiu, férfi és női diva-
 tüzletbe tanulnak felvé-
 tetik. Cím a kiadóhiva-
 talba.

Állandó
 munkást vásárol ablakok
 készítésére keresek. Weisz
 Mór Nagyvárad Magyar
 utca 6 sz. 419-2-1.

A valódi „Tulipánerdő”
 szivarka hüvely és szivar-
 ka-szipka gyári főraktára
 Harmathy Pál könyvkeres-
 kedésében van Fűvész-
 kert-u.14. csakis ott kaphatunk valódi „VERGE”
 egészségi papírból készült
 szivarka hüvelyeket leg-
 olosóbban: 100 Tulipán
 hüvely 12kr. Tiszti hüvely
 10 kr. Progress 10 kr.
 King 08 kr. Rákóczy 12
 kr. Ambre 12 kr. Aranyo-
 zott hüvely 18 kr. viszont
 eladóknak kedvezmény. —
 Telefon 374. Egy tanuló
 felvétetik. 360-10-5

Honi gyártmány

Karton, Batiszt és Delinek,
 továbbá 248-x-92

Bimzett Batiszt és Vászón Ruhák
 nagyválasztékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divat-árúházában
 Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

Hamisítványoktól óvakodjunk. B.

Ünizetektől óvakodjunk.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.
 Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,
 a **FÖLDES-féle**

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan fel-
 szívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első
 kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha
 bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyom-
 talanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrsztálanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros
 tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a pu-
 der elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyer-
 mekded üdéséget, teletseget, bársonysz-rú puhaságu és kellemes tapintatot nyer.
 Leglényegesebb előnye, hogy higant olmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.
 Margit-szappan 70 fill., — Margit-pudei K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Elemén**
 gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bórmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jósa és Jóna drog. Steiner
 Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszerárakban.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Visk-Várhegyi Acél-fürdő.

(Mármaros-megye.)

A verhovinai hegység legbájosabb, legkisebb részén van a **Visk-Várhegyi ACÉL-FÜRDŐ.** A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek által elismert gyógyforrás, mely megszünteti a vérhiány mindennemű alakjait.

Kitűnő gyógyhatásának bizonyult a **Visk Várhegyi Acél-forrás**
 Különösen: a gége, légcső, tüdő, gyomor, bél és hólyag idült hurutjainak.

Biztos gyógyulást nyújt az aranyér, terméketlenség a női- és férfi- ivarszervek bajainak.

Kérjen prospektust a VISK VÁRHEGYI fürdő igazgatóságától.

Igazgató: **BÖHM LAJOS.**

Visk-Várhegy Mármaros-megye legszebb részén fekszik, hegyekkel körülvéve. Levegője tiszta pormentes. — A fürdő vasuti állomása: **Bustyaháza.** Egy órányira Visk-Várhegytől. A t. fürdő vendégek kényelméről gondoskodik van, a vasuti állomásnál kocsi állanak rendelkezésre. A vendégek állandó orvosi felügyelet alatt vannak. Pontos postajarat. Fényes vendéglői helyi-
 ségben kitűnő keresztény konyha. Penzió 6-8 korona személyenkint. **Szigo-
 ruan kóser konyháról is gondoskodik van.** Olesó, kényelmes lakásról azon-
 kívül a fürdővendégek vendéglői ellátásáról is afürdőigazgatóság gondoskodik.
 Gyönyörű, festői kirándulási helyek.

Kérjen prospektust!

Tulipán-Padlófénymaz!
 (Linoleum)

Védjegyzve

Tulipán-Padlófénymaz!
 (Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymazt, mert

- A Tulipán-Padlófénymaz** az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymaz** tartós, rögtönszáradó és tükörfényű gyönyörű zománczezal bir.
- A Tulipán-Padlófénymaz** vízel mosható
- A Tulipán-Padlófénymaz** tetszetős nemzetiszínű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csoma-
 golva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymaz** minden nagyobb fűszerkeredésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kencegyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275-5-5.

Hazai gyártmány!

Párolijk a hazai ipart!